

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobkyně: **Správa železnic, státní organizace**
IČ: 709 94 234
se sídlem 110 00 Praha 1, Dlážděná 1003/7,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
se sídlem 461 80 Liberec 2, U Jezu 642/2a, IČO: 70891508

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2017, č. j. OD 1036/17-3/67.1/17267/Rg KULK 60940/2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

1. Žalovaný vydal dne 14. 8. 2017 pod č. j. OD 1036/17-3/67.1/17267/Rg KULK 60940/2017, rozhodnutí, jímž podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „*správní řád*“), zamítl odvolání žalobkyně, proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí Městského úřadu Turnov (dále jen „*správní orgán*“) ze dne 12. 6. 2017, zn. OD/17/17214/PRS, jako nepřipustné. Tímto rozhodnutím rozhodl správní orgán podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o

přestupcích, v platném znění (dále jen „*přestupkový zákon*“), o zastavení přestupkového řízení, neboť skutek, o kterém se řízení vedlo, nebyl podle něho přestupkem. Účastníkem tohoto řízení byla pouze fyzická osoba (řidič M. M.), když žalobkyně se za účastníka nepřihlásila ve smyslu § 72 písm. b) přestupkového zákona. Přestupkové jednání spočívalo v tom, že dne 4. 2. 2017, ve 14:47 hodin, na silnici č. III/27915, v km 0,534 v katastru obce Přepere, na železničním přejezdu č. P2723, řidič přejížděl jednokolejný železniční přejezd zabezpečený světelným přejezdovým zabezpečovacím zařízením v době, kdy z jeho levé strany přijížděl vlak od Turnova. Jmenovaný se přitom neměl řídit světelnými signály, nepřesvědčit se, zda může železniční přejezd bezpečně přejet, přičemž nedovoleně na železniční přejezd vjel, a to v době, kdy byla dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, a kdy byl vidět přijíždějící vlak. Na železničním přejezdu poté došlo ke střetu zadní části osobního motorového vozidla s levou přední částí vlaku. Ke zranění osob nedošlo, vliv alkoholu u řidiče i strojvedoucího byl vyloučen dechovou zkouškou.

2. O žalobě již Krajský soud v Hradci Králové rozhodl usnesením č. j. 51 A 23/2017-111 ze dne 19. července 2019 tak, že ji odmítl. Ke kasační stížnosti žalobkyně toto usnesení vůči ní zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 3 As 294/2019-42 ze dne 12. května 2021 a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Podstatou žaloby bylo tvrzení, že ačkoliv správnímu orgánu muselo být známo, že je žalobkyně poškozená v důsledku mimořádné události, tak s ní správní orgán „i přes její zaručené účastenství na řízení plynoucí ze zákona“, jako s účastníkem nejednal, když ji v tomto procesním postavení zcela opomenul. Tím byla z řízení vyloučena a nemohla tak uplatňovat důkazy, jimiž disponuje, a které svědčí o odlišném skutkovém průběhu dané mimořádné události.
4. Žalobkyně se neztotožnila s názorem žalovaného, že nebyla účastníkem řízení, protože v řízení před správním orgánem neuplatnila nárok na náhradu škody. Proti tomuto závěru brojí žalobkyně tím, že o vedení přestupkového řízení nebyla vyrozuměna. Zastává rovněž názor, že lze uplatnit nárok na náhradu škody i v odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí. Vzhledem k těmto tvrzeným pochybením pak vyjádřila názor, že rozhodnutí může naplňovat znaky rozhodnutí nicotného. Poslední okruh námitek se dotýkal zjištěného skutkového stavu věci, který považovala žalobkyně za nesprávný. Vzhledem k tomu navrhovala zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo.

III. Vyjádření žalovaného

5. K obsahu žaloby se žalovaný vyjádřil tak, že plně odkázal na své rozhodnutí a přiloženou spisovou dokumentaci. Žalovaný navrhl žalobu v celém rozsahu zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Vzhledem

k tomu, že ke dni 30. 4. 2020 zanikla soudci JUDr. P. K. podle § 95 zákona č. 6/2002 Sb., funkce soudce, byla tato věc přidělena změnou rozvrhu práce č. 8 ze dne 21. 4. 2020, zn. Spr. 1948/2020 k projednání a rozhodnutí samosoudkyni JUDr. Janě Kábrtové.

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 2. 3. 2017 zaslala vyšetřovateli Vyhodnocení příčin a okolností vzniku mimořádné události – nehody ze dne 4. 2. 2017.
8. K závěru, že se obviněný uvedeného přestupku nedopustil, dospěl správní orgán předně po výpovědi řidiče z ústního jednání ze dne 24. 4. 2017, když ten mimo jiné uvedl:

„Přijel jsem se svou manželkou k železničnímu přejezdu, na kterém blikala červená výstražná světla a zvukové znamení bylo slyšet. Cca po 3 minutách se výstražná světla a zvuk vypnul. To zaregistrovala i moje manželka. Do půl minuty jsem se opatrně rozjel s tím, že na světlech byla porucha a žádný vlak nejede. Vlak přijížděl z mé levé strany a do kolejiště nebylo přes budovu a živý plot vidět. Když jsem vjel na koleje, ihned jsem spatřil příjezdějící vlak a okamžitě zrychlil, aby nedošlo ke střetu. Tomu jsem už nedokázal zabránit. Po vystoupení z auta jsem volal policii na linku 158 a ke konci hovoru se signalizace spustila. Toto bych chtěl ověřit, protože v telefonu musela být zvuková signalizace slyšet. Nehodu jsem tak nemohl nijak ovlivnit a zabránit jí. Následně jsem náhodou jel dne 8. 2. 2017 v 09:20 hodin, kdy zaměstnanci drah něco prováděli se světly a měli přitom otevřenou rozvodovou skříň. Ve spisu je předložen videozáznam o provedení ověřovacího pokusu, nikoliv však záznam o kontrole prováděné zaměstnanci drah, kterou jsem si vyfotil a pořídil videozáznam.“

9. Při ústním jednání dne 24. 4. 2017 předložil řidič M. M. pořízenou fotodokumentaci a videozáznam ze dne 8. 2. 2017, kdy byl prováděn ověřovací pokus. Na videozáznamu pořízeným telefonem je patrné, jak 2 technici Českých drah něco provádějí na světelné signalizaci a v rozvodné skříni a světelná signalizace je nefunkční.
10. Pan M. M. dále uvedl, že po vystoupení z auta volal policii na linku 158 a ke konci hovoru se signalizace spustila. Poukazoval na potřebu tuto skutečnost ověřit, protože v telefonu musela být zvuková signalizace slyšet. Proto správní orgán zažádal o tento hovor, kdy panem M. M. bylo voláno na linku 112. Ze záznamu hovoru je zřejmé, že zvuková signalizace nefungovala. Správní orgán k tomu v odůvodnění rozhodnutí dále uvádí, že pan M. M. v hovoru popisoval, kde se nachází a přečetl číslo přejezdu P 2723 do telefonu. Poté byl přepojen na linku 155, kde je zřetelně slyšet, jak se zvuková výstražná signalizace v průběhu hovoru rozezvučela.
11. Na základě této výpovědi byla správním orgánem žalobkyně dotazována, zda ověřovací pokus skutečně přibližovací doby vlaku a ověřování správnosti fungování výstražného zařízení, jak byl prováděn dne 8. 2. 2017, proběhl bez předchozího zásahu u výstražného zařízení (možné opravy, seřízení apod.) ode dne 4. 2. 2017 ve 14:47 hod., kdy došlo ke srážce na železničním přejezdu a zda ověřovací pokus probíhal jen tak, jak je zaznamenán v předloženém videozáznamu.
12. Dotazovaná na to odpověděla, že ověřovací pokus probíhal bez jakéhokoliv zásahu do výstražného zařízení a že byla provedena pouze nařízená měření a ověření provozuschopnosti zařízení. Dále bylo sděleno, že dne 6. 2. 2017 byla provedena měsíční údržba.
13. Na základě výše uvedeného správní orgán konstatoval, že výstražné zařízení v době dopravní nehody nefungovalo správně a zaměstnanci na tomto zařízení prováděli dne 6. 2. 2017 a 8. 2. 2017 nějaký zásah. Proto podle něho provedený ověřovací pokus neslouží

jako důkaz správného fungování zabezpečovacího zařízení v den dopravní nehody. Naopak zvukový záznam o nahlášení dopravní nehody potvrzuje tvrzení pana M. M. a jeho manželky, že výstražné zařízení nebylo funkční. Dále pan M. M. ze svého pohledu řidiče nemohl vidět příjíždějící vlak pro překážku ve výhledu v podobě maskovaného plotu a budovy přímo u silnice a kolejíště. Proto z těchto důvodů správní orgán řízení o dané přestupkové věci zastavil, neboť skutek, o kterém bylo řízení vedeno, není přestupkem.

14. Proti rozhodnutí správního orgánu podala žalobkyně odvolání, o němž rozhodl žalovaný žalovaným rozhodnutím. V něm žalovaný zdůraznil, že žalobkyně neuplatnila v daném řízení u správního orgánu nárok na náhradu škody, která jí měla být přestupkem způsobena, a proto s ní nebylo jednáno ve smyslu § 72 písm. b) přestupkového zákona jako s účastníkem řízení, jehož výsledkem bylo žalované rozhodnutí. Krom toho by se poškozená mohla odvolat jen do výroku o náhradě škody, nikoliv tedy do výroku o vině, jak učinila. Z uvedených důvodů žalovaný uzavřel, že jde o odvolání nepřijatelné.
15. V intencích závěrů Nejvyššího správního soudu v této věci krajský soud připomíná, že správní soud je oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřijatelné odvolání a zda tedy byla žalobkyně zkrácena na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Pro posouzení přípustnosti odvolání však bude třeba zhodnotit, zda byla dána povinnost správních orgánů vyrozumět žalobkyni o možnosti přihlásit se s náhradou škody, respektive o možnosti stát se účastníkem přestupkového řízení. Jedině pokud správní orgán I. stupně tuto povinnost měl a porušil ji, bylo na žalované, aby odvoláním napadené rozhodnutí zrušila. V opačném případě musí být její postup hodnocen jako jediný správný, neboť odvolání podala osoba k tomu neoprávněná.
16. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno dne 12. 6. 2017, přestupkové řízení bylo tedy vedeno dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zrušeného ke dni 1. 7. 2017. Tento zákon upravoval v § 70 právo na náhradu škody tak, že „*uplatnil-li ten, komu byla přestupkem způsobena majetková škoda, nárok na její náhradu v řízení o přestupku, nebo u orgánu policie v trestním řízení, pokud věc byla postoupena správnímu orgánu k projednání a nejde o přestupek, který se projedná jen na návrh (dále jen "poškozený"), působí správní orgán, který přestupek projedná, k tomu, aby byla škoda dobrovolně nahrazena.*“ Citovaný zákon – oproti následně přijatému zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich – neupravoval povinnost správních orgánů poškozené z přestupků aktivně vyhledávat a vyzývat k uplatnění jejich nároků. Byť lze mít za to, že tento postup byl i před přijetím výslovné zákonné úpravy vhodný pro procesní ekonomii, jeho neaplikování nemohlo mít vliv na shledání nezákonnosti postupu správního orgánu.
17. Krajský soud v této věci rovněž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 2 As 73/2006, který se vypořádává s poškozeným v přestupkovém řízení, který neuplatnil nárok na náhradu škody vysvětlením, že: „*rozhodnutí o vině a trestu obviněného z přestupku totiž samo o sobě, bez výroku o náhradě škody, nijak nezasahuje do právní sféry poškozeného. Taková osoba pojmově nemůže být nositelem veřejného subjektivního práva na to, aby byla správním orgánem vyslovena vina obviněného z přestupku, a tudíž nemůže být dotčena na svých právech ani tím, když je takové rozhodnutí následně zrušeno. Tímto rozhodnutím totiž poškozený není nijak zkrácen na svém právu domáhat se cestou občanskoprávní žaloby náhrady škody vůči pojišťovně či přímo vůči tomu, kdo byl v původním řízení obviněn z přestupku a v občanském soudním řízení pak navrhopat*

důkazy k prokázání svého tvrzení, že uvedená osoba za způsobenou škodu skutečně odpovídá. Pokud přestupkové řízení neskončilo rozhodnutím o tom, že byl spáchán přestupek a kdo jej spáchal, soud v občanském soudním řízení není výsledkem takového přestupkového řízení vázán (§ 135 odst. 1 o. s. ř. a contrario). Poškozený, který uplatňuje nárok na náhradu způsobené škody prostřednictvím pojištění obviněného, tak může mít nanejvýš zájem na tom, aby byla správním orgánem vyslovena vina obviněného, tzv. zájemník je však účastníkem řízení pouze tam, kde mu zákon takové postavení přiznává, což zákon o přestupcích nečiní.“ Stejně je tomu i v právě projednávaném případě, kde žalobkyně tvrdí porušení práv, jichž pojmově vůbec nemůže být nositelem, totiž práva na vyslovení viny obviněného z přestupku či procesních práv v řízení, jehož žalobkyně nebyla ze zákona účastníkem, neboť náhradu škody neuplatnila.

18. Ze správního spisu navíc nevyplývá, že přestože nebyla žalobkyně dotazována přímo, zda se připojí s nárokem na náhradu škody, nelze vyloučit, že by k takovému kroku správní orgán přistoupil v řízení později, měl-li by za to, že projednávaný skutek byl přestupkem. Z podkladů shromážděných správním orgánem vyplynulo, že obviněná osoba přestupek nespáchala; řízení bylo proto zastaveno. Nebylo proto třeba zjišťovat případný vznik škody, její výši a osoby poškozené, když správní orgán nedospěl v rovině správně-právního trestání k odpovědnosti obviněné osoby. Nad to krajský soud nepřehlédl, že sama žalobkyně posílala své vlastní vyhodnocení události k dispozici vyšetřujícímu orgánu. Musela si tak být vědoma toho, že se nehoda na přejezdu stala, příp. že jí vznikla škoda a že se chce připojit k řízení s nárokem na její náhradu, neboť je o odpovědnosti řidiče sama přesvědčená. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006-100: „*Úpravu adhezního řízení je nutné chápat jako projev určité procesní ekonomie a komfortu pro poškozeného, který tak může zcela efektivním způsobem dosáhnout rozhodnutí o jeho nároku, kdy tato úprava je vázána na aktivitu takové osoby v podobě uplatnění jejího nároku, kdy uvedené jednoznačně podporuje naplnění zásady vigilantibus iura scripta sunt.*“
19. I Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2014, č. j. 30 Cdo 2715/2013 připomněl, že účelem přestupkového řízení není zajištění podkladů pro to, aby osoba případně přestupkem poškozená měla snadnější výchozí pozici pro uplatňování nároku na náhradu škody proti domnělému škůdci. Žalobkyni nic nebránilo, aby škodu, za kterou považovala odpovědného řidiče vozidla, uplatňovala buď cestou pojistné události či cestou občanskoprávní žaloby. Jak již je výše citováno, soud v civilním řízení by nebyl vázán rozhodnutím, že tato osoba civilně-právní odpovědnost za škodu nemá.
20. Krajský soud proto shrnuje, že v postupu žalovaného neshledal žádné pochybení. Pro úplnost dodává, že nebylo ani potřebné vydávat usnesení o tom, zda osoba tvrdící své účastenství účastníkem řízení je, či nikoli, neboť šlo o pouhou aplikaci normy, která účastenství přiznávala pouze poškozenému s řádně přihlášeným nárokem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2008, č. j. 2 As 8/2008 – 39).

V. Závěr a náklady řízení

21. Vzhledem ke všem skutečnostem a popsáním okolnostem věci soud po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba jako důvodná neobstála a v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

22. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 13. října 2021

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně